

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 988/2018
14.11.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Радмиле Драгичевић-Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела крађа из члана 203. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Марка Тешића, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Обреновцу К.бр.1163/13 од 03.05.2018. године и К.бр.1163/13-Кв.бр.155/18 од 17.05.2018. године, у седници већа одржаној дана 14.11.2018. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Марка Тешића, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Основног суда у Обреновцу К.бр.1163/13 од 03.05.2018. године и К.бр.1163/13-Кв.бр.155/18 од 17.05.2018. године и предмет враћа Основном суду у Обреновцу на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног суда у Обреновцу К.бр.1163/13 од 03.05.2018. године у ставу првом изреке окривљеном АА је на име трошкова кривичног поступка вођеног пред Основним судом у Обреновцу у предмету К.бр.1163/13 досуђен укупан износ од 139.250,00 динара, те је наложено рачуноводству суда да наведени новчани износ уплати на означени текући рачун браниоца окривљеног - адвоката Марка Тешића у року од 60 дана од дана правноснажности решења, а на основу специјалног пуномоћја овереног од стране јавног бележника број УОП Ш 4853-2017 од 20.10.2017. године. У ставу другом изреке решења одбијен је као неоснован захтев окривљеног у преосталом делу преко досуђеног износа од 139.250,00 динара, а до укупно траженог износа од 188.250,00 динара.

Решењем Основног суда у Обреновцу К.бр.1163/13-Кв.бр.155/18 од 17.05.2018. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Марка Тешића изјављена против решења Основног суда у Обреновцу К.бр.1163/13 од 03.05.2018. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Марко Тешић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 265. став 1. ЗКП и члана 9. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи првостепену и другостепену одлуку тако што ће окривљеном АА досудити трошкове на име нужних издатака његовог браниоца за превоз сопственим возилом на релацији Београд-Обреновац-Београд и то за 10 долазака у суд у износу од још 40.000,00 динара, као и трошкове на име награде браниоцу за приступ и одбрану окривљеног на одржаном главном претресу дана 15.03.2016. године у износу од још 9.000,00 динара или да укине првостепену и другостепену одлуку и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву за заштиту законитости указује да је побијаним решењима Основног суда у Обреновцу учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 265. став 1. ЗКП и члана 9. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Наиме, из списка предмета произилази да је правноснажном пресудом Основног суда у Обреновцу К.бр.1163/13 од 17.03.2017. године окривљени АА на основу члана 423. тачка 2) ЗКП ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ, те је одређено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда. Након тога, окривљени је преко браниоца - адвоката Марка Тешића дана 29.11.2017. године поднео захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у којем је определио трошкове који се односе на награду и нужне издатке браниоца, а, између осталог, определио је и трошкове на име нужних издатака браниоца за превоз сопственим возилом на релацији Београд-Обреновац-Београд у висини од 30% од цене најквалитетнијег бензина по пређеном километру и то за 10 долазака у суд (дана 12.12.2013; 10.02.2015; 08.04.2015; 17.04.2017; 16.09.2015; 15.03.2016; 07.06.2016; 25.10.2016; 20.02.2017. и 14.03.2017. године) у укупном износу од 40.000,00 динара, а све у складу са важећом Адвокатском тарифом.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова поступка Основни суд у Обреновцу је побијаним првостепеним решењем (које је донето након укидања претходних решења о трошковима кривичног поступка Основног суда у Обреновцу од стране Врховног касационог суда по ранијем захтеву за заштиту

законитости браниоца окривљеног) исти делимично усвојио и окривљеном досудио трошкове кривичног поступка у укупном износу од 139.250,00 динара, при чему је у образложењу првостепеног решења детаљно наведено за које процесне радње на име одбране окривљеног браниоцу припада награда и у којим износима у складу са важећом Адвокатском тарифом према висини запрећене казне за кривично дело за које је вођен поступак против окривљеног, а детаљно је наведено и који трошкови нису досуђени окривљеном и из којих разлога. Између осталог, наведено је да окривљеном нису досуђени трошкови на име нужних издатака његовог браниоца за превоз сопственим возилом на релацији Београд-Обреновац-Београд и то за 10 долазака у суд, из разлога што бранилац уз трошковник није доставио ни један доказ и то пре свега рачун са пумпе да је на главне претресе долазио сопственим возилом.

Другостепено веће Основног суда у Обреновцу је, одлучујући о жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепеног решења, одбило жалбу као неосновану, налазећи да је првостепено решење правилно, те детаљно образлажући при томе који трошкови нису досуђени окривљеном и из којих разлога. У образложењу другостепеног решења, поред осталог, наведено је и то да окривљеном првостепеним решењем правилно нису досуђени трошкови кривичног поступка на име нужних издатака његовог браниоца за превоз сопственим возилом на релацији Београд-Обреновац-Београд и то за 10 долазака у суд, обзиром да бранилац окривљеног ни уз поднети захтев за накнаду трошкова кривичног поступка, а ни уз изјављену жалбу, суду није доставио доказе у виду рачуна којима би доказао и оправдао конкретне учињене издатке за превоз сопственим возилом које је имао због приступа у Основни суд у Обреновцу, а који докази су Правилником о накнади трошкова у судским поступцима предвиђени као предуслов ради остваривања права на накнаду ових трошкова.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 7) истог члана, између осталог, прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП је прописано да кад се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Одредбом члана 2. став 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/2012 од 24.12.2012. године) (у даљем тексту: Адвокатска тарифа) прописано је да су странка или надлежни орган, дужни да адвокату плате и награду и накнаду трошкова, док је чланом 8. исте Тарифе прописано да адвокату припада накнада за стварне трошкове који су били потребни за обављање поверених му послова. Одредбом члана 9. исте Тарифе, између осталог, прописано је да за обављање послова изван седишта

адвокатске канцеларије, адвокату припада накнада за превоз и то за превоз сопственим возилом у висини од 30% од цене најквалитетнијег бензина по пређеном километру.

Одредбом члана 23. став 1. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима („Службени гласник РС“ број 9/2016 од 05.02.2016. године, број 62/2016 од 13.07.2016. године) прописано је да накнада за нужне издатке који припадају браниоцу, пуномоћницима оштећених као тужилаца, постављеним пуномоћницима посебно осетљивих сведока у кривичном поступку, пуномоћницима странака у парничном поступку, пуномоћницима оштећених у кривичном поступку и пуномоћницима у парничном поступку, који нису адвокати, и накнада за нужне издатке која припадају законском заступнику у кривичном и парничном поступку, обухвата накнаду путних трошкова, трошкова за исхрану и преноћиште и накнаду изгубљене зараде по одредбама овог Правилника (чл. 6-13.). Одредбом става 2. истог члана је прописано да се браниоцу, пуномоћнику који је адвокат и правобраниоцу трошкови и награда одређују по Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Одредбом члана 32. истог Правилника прописано је да се ради остваривања права на накнаду трошкова и за награду, уз захтев подносе и докази којима се правдају учињени издаци, односно износ награде обрачунате по одредбама овог Правилника (рачуни, карте за превоз, трошковници и др.).

Имајући у виду напред наведено, те цитиране одредбе ЗКП, Адвокатске тарифе и Правилника о накнади трошкова у судским поступцима, Врховни касациони суд налази да је побијаним правноснажним решењима Основног суда у Обреновцу на штету окривљеног учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 1. и став 2. тачка 7) и члана 265. став 1. ЗКП у вези члана 9. Адвокатске тарифе и чланова 23. став 2. и 32. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима. Ово са разлога јер окривљени, супротно закључцима датим у образложењима побијаних решења, има право на накнаду трошкова поступка које је имао на име нужних издатака његовог браниоца у предметном кривичном поступку за обављање поверених му послова изван седишта адвокатске канцеларије и то издатке за превоз сопственим возилом на релацији Београд-Обреновац-Београд ради приступа на главне претресе пред Основним судом у Обреновцу, опредељене захтевом за накнаду трошкова поступка, а који нужни издаци, с обзиром на то да је окривљени правноснажно ослобођен од оптужбе, треба да падну на терет буџетских средстава суда, а не да ове трошкове сноси сам окривљени.

Наиме, по налажењу овога суда, а како се то основано истиче у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, нижестепени судови у побијаним решењима нису могли да окривљеном не признају право на накнаду трошкова превоза које је имао његов бранилац на име приступа на главне претресе пред Основним судом у Обреновцу и друге радње заступања окривљеног пред тим судом, са образложењем да бранилац окривљеног суду није доставио

ниједан доказ да је за превоз ради доласка на главне претресе пред Основним судом у Обреновцу користио сопствено возило, односно доказ о плаћеним издацима у виду рачуна са бензинске пумпе, с обзиром на то да је неспорно да је седиште канцеларије браниоца окривљеног - адвоката Марка Тешића у Београду и да је бранилац у предметном поступку у означене дане приступао на главне претресе пред Основним судом у Обреновцу и ради увида у списе предмета, при чему је у захтеву за накнаду трошкова кривичног поступка истакнуто да је бранилац на главни претрес у означеним данима долазио сопственим возилом.

Имајући у виду да окривљеном у овом поступку припадају трошкови на име нужних издатака које је имао његов бранилац, укључујући ту и издатке за обављање послова изван седишта адвокатске канцеларије, односно накнада за превоз сопственим возилом, те имајући у виду да је сходно одредби члана 23. став 2. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима прописано да се браниоцу трошкови одређују по Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, а да је одредбом члана 9. Адвокатске тарифе предвиђено да адвокату припада накнада за превоз сопственим возилом у висини од 30% од цене најквалитетнијег бензина по пређеном километру, дакле да се висина накнаде тачно може одредити на основу цитиране одредбе члана 9. Адвокатске тарифе, при чему није прописана обавеза да се приликом подношења захтева за накнаду ових трошкова као докази доставе доказ о цени горива и рачуни на име подносиоца захтева, већ је одредбом члана 32. Правилника о накнади трошкова у судским поступцима, на коју се позивају побијана решења, предвиђено да је један од доказа којима се правдају учињени издаци ради остваривања права на накнаду трошкова и трошковник, то дакле нижестепени судови нису могли да одбију захтев за накнаду ових трошкова, из разлога што исти нису посебно доказани.

Како је, дакле, побијаним правноснажним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Марка Тешића, то је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо побијана правноснажна решења Основног суда у Обреновцу, те списе предмета вратио том суду на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди. У поновном поступку суд ће имати у виду примедбе из ове пресуде, те ће поступити по истима и с тим у вези утврдити висину нужних издатака браниоца окривљеног у овом кривичном поступку, а у складу са одредбама Законика о кривичном поступку, Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Правилника о накнади трошкова у судским поступцима, имајући при томе у виду и наводе браниоца окривљеног везано за трошкове на име награде браниоцу за приступ и одбрану окривљеног на главном претресу дана 15.03.2016. године на које је такође указано у изјављеној жалби на првостепено решење и у захтеву за заштиту законитости, па ће, по оцени основаности истих, бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне и аргументоване разлоге.

У осталом делу захтева за заштиту законитости, указујући да је суд погрешно утврдио да главни претрес од дана 15.03.2016. године, на који је приступио бранилац окривљеног, није одржан и да је услед тога погрешно

окривљеном досудио само половину износа на име награде браниоцу као да се ради о неодржаном главном претресу, по налажењу овога суда, оспоравају се чињенични закључци суда у погледу тога да ли је наведени главни претрес одржан и у вези са тим и износ награде браниоцу, а што представља чињенично, а не правно питање, те није дозвољен законски разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног, односно његовог браниоца, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, па Врховни касациони суд ове наводе захтева није ни разматрао.

Записничар-саветник
Снежана Лазин,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.